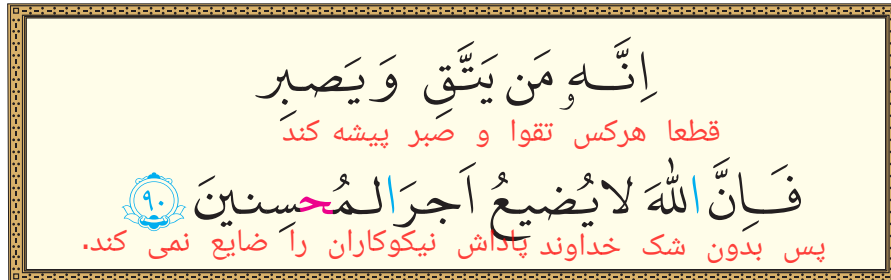

درس چهارم

جلسه اول

تو نیکی می کن و در دجله انداز که از در بیابانت دهد باز سعدی

فعالیت

سه جمله آخر در آیه ۹۰ سورة يوسف را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آنها را در بخش درک و فهم آیات این درس، کامل کنید.

تدبیر

با توجه به آیه به سؤال زیر پاسخ دهید :
نیکوکاران «محسنین» چه ویژگی هایی دارند؟
تقوا و صبر پیشه می کنند.

حفظ

این آیه را از حفظ بخوانید.

۱ یَبْنِیْ اِذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ یُوسُفَ وَ اَخِیْهِ
 ۲ وَلَا تَاِیَّسُوا مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِنَّهٗ لَا یَاِیْسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ
 ۳ اِلَّا الْقَوْمُ الْکٰفِرُوْنَ ﴿۸۷﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَیْهِ قَالُوا
 ۴ یٰاَیُّهَا الْعَزِیْزُ مَسَّنَا وَاَهْلُنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ
 ۵ مُّزَجَّجَةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْکَیْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَیْنَا اِنَّ اللّٰهَ
 ۶ یَجْزِی الْمُتَصَدِّقِیْنَ ﴿۸۸﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِیُوسُفَ
 ۷ وَ اَخِیْهِ اِذْ اَنْتُمْ جَاهِلُوْنَ ﴿۸۹﴾ قَالُوا اَءِنَّكَ لَآَنْتَ یُوسُفُ
 ۸ قَالَ اَنَا یُوسُفُ وَهٰذَا اَخِیْ قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَیْنَا اِنَّهٗ
 ۹ مِنْ یَّتَّقِ وَیَصْبِرِ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا یُضِیْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۹۰﴾
 ۱۰ قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ اَثَرَكَ اللّٰهُ عَلَیْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخُطِیْئِیْنَ ﴿۹۱﴾
 ۱۱ قَالَ لَا تَثْرِیْبَ عَلَیْكُمْ الْیَوْمَ یَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ
 ۱۲ اَرْحَمُ الرَّحِمِیْنَ ﴿۹۲﴾ اِذْهَبُوا بِقَمِیصِ هٰذَا فَالْقُوْهُ عَلٰی
 ۱۳ وَجْهِ اَبِیْ یَاتِ بِصِرًا وَاَتُوْنِیْ بِاَهْلِکُمْ اَجْمَعِیْنَ ﴿۹۳﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

این، تو، نیکوکار، شما، بسیار آمرزنده، گفتند، آیا، گناهان، نادان

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیکوکار	مُحْسِن	۶	آیا.	أَ، هَلْ	۱
بسیار. آمرزنده	غَفُور	۷	شما	أَنْتُمْ	۲
گفتند	قَالُوا	۸	نادان، بی خرد	جَاهِل	۳
قطعا	لَ	۹	تو.	أَنْتَ	۴
			این.	هَذَا	۵

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها را معنا کنید.

۱- بِيُوسُفَ وَ أَخِيهِ : به یوسف و برادرش

۲- أَيْنَكَ لَأَنْتَ يُوسُفَ : آیا. قطعا. تو همان یوسف هستی؟

۳- وَ هَذَا أَخِي : این. برادر. من است. ۴- أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ : پاداش نیکوکاران

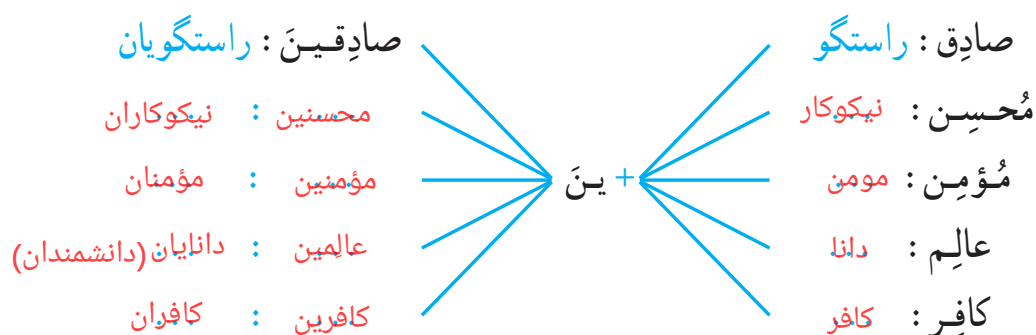
۵- قَالُوا يَا أَبَانَا : گفتند: ای پدر ما ۶- هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ :

او بسیار آمرزنده و مهربان است.

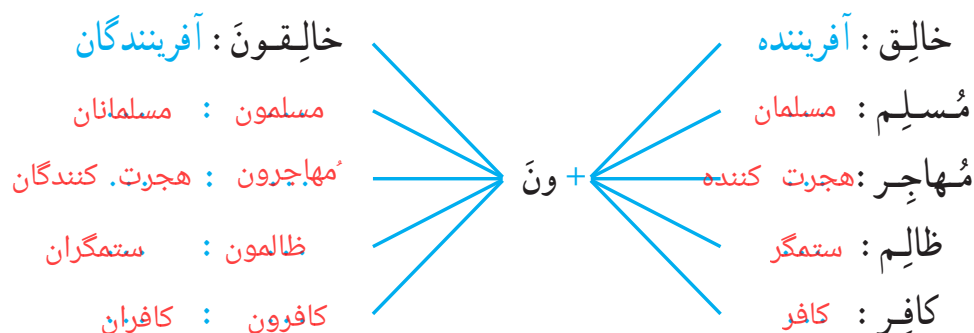
۱- در جمله‌هایی که «إِنَّ» به کار می‌رود، معمولاً حرف «لَ» نیز برای تأکید بیشتر می‌آید؛ اما نیازی به ترجمه آن نیست.

۲- همان‌طور که می‌دانید «أَب» یعنی پدر، این کلمه نیز مانند «أَخ» به صورت‌های «أَبُو، أَبَا، أَبِي» نیز به کار می‌رود و به همان معنای «پدر» است (آبانا = آبا + نا: پدر ما).

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

این قاعده ساده و پرکاربرد را با استفاده از دو فعالیت فوق کامل کرده و به‌خاطر بسپارید.

هرگاه به آخر کلمه‌ای « یَن. یا وَن. » اضافه شود، آن کلمه به‌صورت ... معنا می‌شود.

الف- ترجمه این آیات و جمله‌های قرآنی را کامل کنید.

۱- قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جُهْلُونَ ﴿٨٩﴾

گفت: .آیا. دانستید چه کردید با یوسف و برادرش. هنگامی که شما جاهل بودید؟!

۲- قَالُوا أَيْنَ نَكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ

.گفتند. آیا. قطعا تو. همان یوسف هستی؟

۳- قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي

گفت: من یوسف هستم و این برادر من است.

۴- ... فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

پس. خداوند قطعا از بین نمی‌برد پاداش نیکوکاران را

ب- از صفحه ۲۴۶ قرآن کریم یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید و آن را از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی

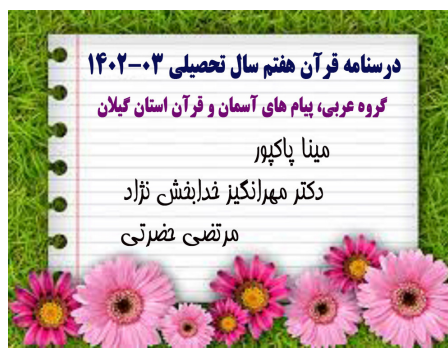
متن: و لا تياسوا من روح الله

ترجمه: و از رحمت خدا مایوس نشوید.

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۴ تا ۲۴۹ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۲۴۸ قرآن کریم دو اسم که با «ون» یا «ین» جمع بسته شده است، نوشته و معنا کنید.

۱- مُشْرِكُونَ: مشرکان
۲- الْمُجْرِمُونَ: گنهکاران

جلسه دوم

تلفظ «ح»

حرف «ح» در فارسی مانند «ه» خوانده می شود، ولی در قرائت قرآن، به صورت غلیظ با گرفتگی گلو تلفظ می گردد.

حرف «ح» در قرائت نماز پرکاربرد است؛ مانند :

حَيِّ الْحَمْدُ أَحَدُ سُبْحَانَ بِحَمْدِهِ وَحْدَهُ

اکنون این عبارات نماز را با رعایت تلفظ صحیح حرف «ح» بخوانید :

حَيِّ عَلَى الْفَلَاحِ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ

وَرَحْمَةُ اللَّهِ

به قرائت آیات درس گوش دهید و ضمن توجه به صحت قرائت، به نحوه تلفظ حرف «ح» دقت کنید؛ و شما نیز به این شیوه، فصیح و زیبا بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرُّكُوبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
 اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
 مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
 أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ
 قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
 أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ
 بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

سخت، تاریکی ها، بی ایمان

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
عزتمند، شکست ناپذیر	عَزِيز	۵	تاریکی ها	ظُلُمَات	۱
وای بر	وَيْل	۶	کافر، بی ایمان	كَافِر	۲
سخت	شَدِيد	۷	اجازه	إِذْن	۳
			راه	صِرَاط	۴

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ :

کتابی که نازل کردیم آن را

۲- إِلَيْكَ :

به سوی تو

۳- مِنَ الظُّلُمَاتِ :

از تاریکی ها

۴- إِلَى النُّورِ :

به سوی نور

۵- وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ :

وای بر کافران

۶- مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ :

از عذابی سخت

۱- از آنجا که کلمه «وویل» را «وای بر» معنا می کنیم، دیگر نیازی نیست حرف «لِ» معنا شود.

۱- هرگاه بعد از اسم نکره (تنوین دار) یک فعل قرار گیرد، آن فعل یک جمله وصفیه را

را تشکیل می دهد و در ترجمه، بعد از آن از حرف ربط "که" استفاده می شود.

الف- ترجمه این جمله‌های قرآنی را که در صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۵ قرآن کریم آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را در مقابل آن بنویسید.

۱- **قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ**
 بگو: خدا. آفریننده هر چیزی است و او یگانه. مقتدر است.
 رعد، آیه ۱۶.

۲- **أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ**
 بدانید (فقط) با یاد خدا آرام می‌گیرد دل‌ها.
 رعد، آیه ۲۶.

۳- **الرَّكْعَةُ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ**
 الف لام را، کتابی که نازل کردیم آن را به سوی تو.

۴- **لِيُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ**
 تا خارج کنی مردم را از تاریکی‌ها به سوی نور.

۵- **بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ**
 به اجازه پروردگارشان به سوی راه (خداوند) عزتمند ستوده
 ابراهیم، آیه ۱۰.

ب- از صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۲ قرآن کریم یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید. (می‌توانید از تمرین‌های قبل نیز استفاده کنید). پیام انتخاب شده خود را با توجه به معنای آن حفظ کنید، درباره آن بیندیشید و نظر خود را در کلاس برای دوستان خود بیان کنید.

پیام قرآنی

متن: **أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ** تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ.

ترجمه: آگاه باشید که تنها با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱- **خواندن روزانه قرآن کریم:** هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحات ۲۵۱ و ۲۵۳ قرآن کریم سه ترکیب یا جمله ساده نوشته و معنا کنید.

۱- رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ	۲- عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ	۳- وَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمُ
پروردگار آسمانها و زمین	بر او توکل کردم	و جایگاهشان جهنم (است).

انس روزانه با قرآن کریم

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ مُرْسِلًا: ۲۰
تا آنجا که می‌توانید قرآن بخوانید.

در طول سال‌هایی که من در خدمت امام خمینی (قُدّس سِرُّه) بودم همواره می‌دیدم که امام توجّه خاصی به قرآن داشتند، یک بخش از توجّه ایشان مربوط به قرائت قرآن بود. ایشان یکی از وظایف خود را، مانند نمازهای واجب روزانه، قرائت قرآن قرار داده بودند و همیشه این کار را انجام می‌دادند که گاهی به پنج نوبت نیز می‌رسید و این توجّه و سعی ایشان باعث شده بود که در هر ماه سه بار قرآن را ختم کنند. در خانه هم مرتب به فرزندان سفارش می‌کردند که قرآن را فراموش نکنند و استمرار بر خواندن روزانه قرآن کریم داشته باشند. گاهی وارد اتاق می‌شدم، می‌دیدم ایشان هنگام قرائت توقف می‌کردند و به افرادی که خدمت ایشان بودند نکات لطیفی را از قرآن با زبان ساده بیان می‌کردند.

آیت الله محمدرضا توسلی^۱

۱- مرحوم آیت الله توسلی از شاگردان و یاران صدیق و نزدیک حضرت امام خمینی قُدّس سِرُّه بودند.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد